

Előfizetési díj
 Helyben vagy postán
 Hirdetés: 12 frt.
 Egy évre 6 frt.
 Negyedévre 3 frt.
 Egy hónapra 1 frt.
 Egy napra 10 cent.
 Egy szám ára 5 kr.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
 Ötödik hasábozott garmond sor 6 kr. árá
 Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb
 és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt i
 nyújt a kiadó hivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
 Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
 stein et Vogler Wien
 Wallfischgasse nr. 10
Nyitott cikkeik
 garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Legyen minden nap, az ünnepeket követő
 napok kivételével.

Szerkesztői szállás:
 Belső-szénutca 16. szám, hová a lap szellemi részét illető
 közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
 Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
 küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap
 1873 utolsó negyedére.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.
Egy szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
 kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra
 előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben pos-
 tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
 kereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
 tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala

Kolozsvár, oct. 29. 1873.

A „Pesti Napló” egyik közelebbi száma
 vezércikként szentelt a kolozsvári községi vá-
 lasztások ügyének.

A cikk, mint látszik, avatott tollból vet-
 te eredetét s az, ki a választásnál szereplő
 tényezőket ott mint a baloldaltól és a reac-
 tióból egyesült pártot jellemző, tökéletesen fe-
 én találta a szegyet.

Mi részünkről nem kívánunk a látszólag
 elnyugodott szenvedélyek ujjal való kitöré-
 sének az által ürügyet szolgáltatni, hogy bon-
 czolassuk a cselekvési rugókat és földerítsük
 a személyi érdekeket, melyek az egyesüléskor
 és visszavonás odiumából avagy csak egy ré-
 szecske is mireánk, mintha szitói lettünk vol-
 na és lennénk a vész magvát magában hor-
 dozó s abnormis irányt vett animositásnak.

E kérdés ma már úgy is csak elméleti
 jelentőséggel bír. „Ki és kik voltak a kezdé-

ményezők?” — bizony kimondhatnók, hogy —
 intra muros peccabatur, et extra; hogy a magy-
 már az u. n. 40-es és 30-as párt megalaki-
 tásában elvettett vala s ha az eszély és elő-
 relátó politika akkor már számot tud vala
 vetni a tényezőkkel, a melyeket pedig egész
 valójukban lehetett volna ismerni, igen sok-
 nak lehet vala elejét venni.

De mit érnének mind e fejtegetések? A
 meglettet meg nem letté tenni ma már lehe-
 tetlen s így ez elméleti kérdés bolygatásának
 prakticus eredménye csak is a kódélek el-
 mérgetése lehetne. Azt pedig nem akarjuk.

E helyett hát inkább a kérdés egy má-
 sik oldalát kívánjuk előtérbe állítani és pedig
 különösen azon tisztelt polgártársainkhoz in-
 tézve szavainkat, kik mindedig a Deák-párt
 hiveit bizonyították magokat, de kik — nem
 fűrkészűk miért — ezuttal e sajátosságos ligá-
 hoz csatlakoztak.

Megesik, hogy a politikai kérdéseknél
 nem csak az elvek, hanem a személyek is
 attractiv erőt fejtenek ki s a pártalakulások-
 ra befolyással vannak. Az emberi természet-
 ben rejlik ennek oka. Mert bizony sokkal
 kisebb azoknak száma, kik elvek szerint al-
 kotnak maguknak erős meggyőződést és attól
 semmi által magukat eltántorítani nem en-
 gedik.

De hogy ez a végtelenségig vive minő ered-
 ményre vezet — könnyű belátni. A szilárd
 alapnak — melyet az elvek nyújtanak — el-
 hagyásával: csak tétova ut nyilhat a haladó
 előtt, melynek vége, esélyei beláthatatlanok. Az
 önálló meggyőződésről lemondva; más belá-
 tásának és czéljainak bábujátékává válva; an-
 nak szélszéleiről, akaratától függve: várhat
 és kívánhat-e az ilyen politikai becsületet,
 igényelheti-e az elvű férfinak megtisztelő
 nevét?

S ne feledjük itt azt a szétválaszthatlan
 összefüggést se, mely van kivált itt, az er-
 délyi részek e központi városában, a községi
 meg az országos érdekek között. Nem kicsi-
 nyeljük mi azon kérdésnek jelentőségét sem,
 hogy miként alakítottak meg városunk közigaz-
 gatási testületet. De ez csak eltörpülő csekély-
 ság azon fenyegető veszélyhez mérve, mely a
 rozsz példaadásból az országgrészre átszarmaz-
 hatik, midőn ott kün azt szemlélhetik, hogy
 itt, az intelligentia gyűpontjában, személyes
 érdekek elérhetéseért, természet-ellenes szövét-

hogy ennyire felemelkedünk másokon? „Ma nekem,
 holnap neked,” szól a régi közmondás. Itéljünk ke-
 resztényi módon!

— Keresztényi módon? — ismétlé a papné.

— Igen is kedves Zsófikám! S meg nem áll-
 hatom téged figyelmeztetni, hogy egy lelkész nőjének
 mindenk felett elnézőnek kellene lennie. Meg vagyok
 győződve, hogy ha jó lelkésznőnk itt volna, ő is pár-
 tomon lenne.

— Az nagyon lehetséges jó néni; csak nem
 tudom keresztényellenes tett-e az, ha az ember
 nem akarja megelősíteni a nagyravágást és kevély-
 séget.

— Azt hiszem — viszonzá Utterné — hogy
 most sem egyikről, sem másiktól szó sem lehet,
 Mária Lujza annyira kigyógyult régi szerencsétlen
 hibájából, hogy most a legalázatosabb, a legengedé-
 kenyebb nő a világon, kit csak gondolni lehet.

Nagy megpróbáltatásoknak volt kitéve, oly meg-
 próbáltatásoknak, melyek a lelket megtisztítják s
 elmékedésre hangolják. Jelenleg mindenéből kipusz-
 tulva anyjával magánosan lakik egy puszta elhagyat-
 tott lakban, az erdőben. Férje szerencsétlenség áldo-
 zata lett s azon kevés kiadás után, mit a temetésre
 kelle költeni, semmi sem maradt.

— Szegény nő, tehát még is csak alázatossá
 s szelidé lett?

— Szegény nő — még is csak meg kelle csó-
 kolni a vesszőt — a büntetés bizonyára javára
 szolgált.

— Oh szegény nő — még is csak jó, hogy
 dologhoz volt szokva, mielőtt előkelő nő lett! csak
 régi szokásaihoz kell visszatérnie.

— A szegény nő — bizonynyal előkelő bará-
 taihoz kellend most mennie, hogy ott koldulja ke-
 nyerét majd.

Igy hangzott a kör szava.

Az öreg Utterné pedig folytatta:

ség köttetik, a legellentétebb elemek csat-
 lakoznak s az ultramontan törekvések felszín-
 re vergődnek.

A baloldal, tagadhatlan, ügyesen maneuv-
 reirozott és hogy a személyes érdekeknek uyuj-
 tott csekély szolgálatait busásan megfizettette
 magának — kétséget sem szenved. A kevés-
 bé mivelt sokaság mesterségesen fölkorba-
 csolt szenvedélye természetesen nem tudott
 korlátot találni s kész eszközül dobta magát
 a legszélsőbb párt karjaiba.

Azok, kik a pillanatnyi előnyért ez üz-
 mekhez segédkeztet nyújtottak: lehetetlen, hogy
 most midőn a baloldal foga fehérét kimutatta,
 ki ne ábrándultak legyen. Fognak-e, az elvek
 útjáról egyszer letérve, elég erővel bírni, hogy
 a megindított áramlatnak gátat vessenek:
 kérdés.

De mi mindenesetre figyelmeztetni kíván-
 tuk a pillanatra megtántorodtakat, hogy az
 ébredésnek órája elkövetkezett s ha magukat
 alcsелеквés teréről végképp leszorítani nem akar-
 ják — erős állást kell foglalniok.

Ám nekünk a személyi kérdésekkel sem-
 mi dolgunk, de az elvek sárba ejtett lobogó-
 jának ügyét melegen köttük mindazok szívére,
 kik magukat Deák Ferencz hiveinek tartják.

— Sok ellentétes hír után a „P. Ll.”
 esti lapja következőket ír az új magyar közlő-
 ügyének állásáról: A közlő ügyében mai napig
 még nem folytak tulajdonképi tárgyalások a pénz-
 ügyminiszter és azon nagy bankároscsoport között,
 melynek élén a Rothschild-ház áll; hanem igenis
 fáradoztak azon, hogy a nagy csoport egyes tagjait
 megnyerjék az üzletben való részvételre. Ezért uta-
 zott Londonba Weninger ur, ki már vissza is érke-
 zett, és annyiban sikert is ért el, hogy valamennyi
 Rothschild-czég, úgy a londoni, minden kontinensen
 levők, részt vállaltak a közlőn biztosításában. A
 közlő nagyságáról, valamint a kibocsátási árfojlam-
 ról eddig még nem volt szó s az erre vonatkozó hirla-
 pi közlemények semmi alappal sem bírnak. A vég-
 leges tárgyalások a vállalkozó bankároscsoport ajánla-
 tának alapján e napokban fognak megindulni s re-
 méltó, hogy az alkudozások a jövő hó első napjai-
 ban már be is fognak fejeztetni.

— A jogászygyűlés állandó bizottsága a jövő
 évi jogászygyűlésre következő kérdések tárgyalását
 tűzte ki;

— Ezelőtt ő is tagja volt e város lakosságá-
 nak — s nagyon szép volna s az itt uralkodó ne-
 mes és fenkölt gondoskodásról tanuskodnék, ha fe-
 ledve azon szót sem érdemlő csekély sérelmeket, őt
 barátságosan felszólítók, hogy költözzék megint ide
 közénk

— Ide! — De hát az isten szerelméért mi-
 ből élne itt meg? — kérdé a polgármesterné; — ezelőtt
 is ugyan megélt itt szegényül, de emlékezhetnek
 mindnyájan, hogy akkor élt még Segerstadt bárónő,
 ki sokkal segítette őt, és senki sem gondolja tán,
 hogy mi el fogjuk tartani, a miért az a koldus had-
 nagy férjem nnokaöcsének, távoli rokona.

— Arra nem is gondoltam bizonynyal! Mária
 Lujza tud most is úgy dolgozni, mint azelőtt s
 miért ne kaphatna elég munkát vidékről s itt a
 városban is!

Jutányosan fogna varrni bizonyosan s öröm-
 mel válna el minden munkát, mit reá bíznának.

— S talán — szóla a kis papné megvető
 hangon, — Williamsohn mérnök ismét megújítja
 ajánlatát.

Az orvosné e szavaknál nagy bahotára fakadt,
 oly nagyon tréfásnak tetszék neki e megjegyzés; de
 a polgármesterné így szóla komolyan:

— Valóban, egy kis gonoszszagra mutat hől-
 gyeim, hogy ily módon tréfálkoznak e tárgyról.
 Mindnyájan átláthatjuk, hogy oly helyzetű és jelle-
 mű szerencsés körülményben levő egyén, mint Wil-
 iamsohn mérnök nem fogja őt többé a választás
 zavarának kitenni.

A tanácsosné, kijónak látta e tárgyat nem so-
 kat feszegetni, választ kért indítványára.

Mindenki elhallgatott s gondolkodott.

Szép dolog volna oda menni Malkolmús ur-
 nőjéhez, vagy még inkább magához meghívni őt s
 miközben kegyesen intenénk kezünkkel, hogy a kan-

1. Szaksztály: 1. Telekkönyvileg megszerzett
 jog ellenében engedtecsék-e tényleges birtok (corpo-
 ris possessio) általi elbirtoklás, és ha igen, mennyi-
 ben? — Véleményadásra felkértek: Czorda Bó-
 dog, kir. táblai bíró; Zllnszky Imre, kir. táblai bi-
 ró; dr. Kovách Gyula, kir. tábl. tanácsjegyző; dr.
 Herczegh Mihály, egyet. tanár és dr. Takács Lajos,
 egyet. magántanár ur; előadónak pedig Rupp Zsig-
 mond, budai kir. törv. széki bíró ur kéréselt fel. —
 2. A hivatalnokok és az azokat alkalmazók vagyon-
 jogi felelőssége amazok hivatalos eljárása által oko-
 zott károkkért miképpen szabályoztassék? — Véle-
 ményadásra felkértek: Szabó Albert, kir. táblai
 bíró; Weinmann Fülöp, kir. táblai pötbíró; dr. Mann-
 heimer Ignác, ügyvéd; Simon Flórent, ügyvéd; elő-
 adónak pedig Kis Józsa, kir. táblai bíró ur kére-
 tett fel.

II. Szaksztály: 1. Az alkotandó csödtörvényben
 engedtecsék-e a személyes hitelezők követeléseinek
 elsőbbség és ha igen, minő jogcimen alapulóknak?
 — Véleményadásra felkértek: dr. Schnierer Gyu-
 la, oszt. tanácsos; dr. Ováry Kelemen, egyet. tanár
 és dr. Held Kálmán, h. ügyvéd; előadónak pedig
 dr. Stiller Mór, ügyvéd ur kéréselt fel. — 2. Az
 alkotandó váltótörvényben megengedtecsék-e az
 egyenes váltóhitelező ellenében az oly kifogások,
 melyek a váltón ki nem tüntetett ténykörülmények-
 ból merítettnek; ha igen, minő bizonyítékok alap-
 ján. — Véleményadásra felkértek: dr. Sipos Ár-
 pád, n.-váradai jogtanár; Küllej Ede, kir. táblai bi-
 ró és Tokaji Nagy Lajos keresk. törvszéki bíró;
 előadónak pedig dr. Apáthy István, egyet. tanár ur
 kéréselt fel.

III. Szaksztály: 1. Miként állapíttassék meg
 az alkotandó bűnvádi eljárásban a közvádó és védő
 jogkör? — Véleményadásra felkértek: dr. Fried-
 mann Bernát, ügyv; Ritkov Zsigmond, ügyvéd; dr.
 Kögl, ügyvéd és dr. Székely József főügyési he-
 lyettes. 2. Melyek a hivatalos hatalom jogszerűsége-
 nek határvonalai, az ellenszegülés bünfogalmának
 meghatározása tekintetében? Véleményadásra felké-
 rtek: dr. Dárday Sándor a „Jogtudományi Köz-
 löny” szerkesztője; dr. Schnierer Aladár, egyetemi
 tanár; Sátor, kir. ügyész és Schmidt Géza kir. al-
 ügyész; előadónak pedig dr. Pulszky Ágost, orszgy.
 képvis. ur kéréselt fel. — 3. Megengedendő-e becsü-
 letsértésféle ügyekben az exceptio veritatis, és ha
 igen, korlátlanul-e, vagy bizonyos korlátok közt. —
 Véleményadásra felkértek: dr. Singer Ignác, törv.
 széki bíró; dr. Löw Tobiás kir. főügyési helyettes
 és dr. Darányi Ignác ur; előadónak pedig dr. Em-
 mer Kornél törvszéki bíró ur kéréselt fel.

dalló vagy dirány mellett foglalna helyet, így szól-
 hatni hozzá:

„Asszonyságod után küldöttem megtudni, ha
 megvarrhatja-e ruhákat Alfrédem számára.” Oh
 ez volna aztán a diadal, egészen méltó egy kis vá-
 roshoz.

(Föld. köv.)

Séta a hársfák alatt.

(Schiller után.)

Vollmár és Edvin barátok voltak és együtt la-
 kának egy békés, magányos helyen, hol visszavonul-
 va éltek a sürgő világ zajától, hogy ott igazán phi-
 losophiai kényszerűségből éltek figyelemre méltó moz-
 zanatait fejtegetessék. A boldog Edvin a sziv vidám
 melegével ölelte körül a világot, melyet a (bors
 Vollmár balsorsa sötét színeibe öltöztetett. Egy hárs-
 fák közt elnyúló sétat hely volt kedvencz vitalkozási
 helyök. Egyszer egy kedves májusi napon ismét
 ott sétálnak vala. A következő beszélgetésekre em-
 lékszem:

Edvin. A mai nap oly szép — az egész
 természet földerült s ön mégis annyira komor,
 Vollmár.

Vollmár. Hagyjon békét. Tudja már szo-
 kásomat, hogy mindig elrontom a kedvét.

Edvin. De hogy képes annyira undorodni az
 öröm kelyhétől?

Vollmár. Miért ne, ha az ember mérget
 lát benne? Lássá, önnek most úgy tünik föl a ter-
 mézet, mint egy piros arcú leányka mennyegzője
 napján. Ön egy kiált matronának látom sárga-zöld
 arczát kipirosvita, bajában örökölt gyémántokkal.
 Mily neveltséges ezen vasárnapi galában! De mind-
 ezek elhányt és százezerszer megfordított ruhák. Ép
 ezen zöld, hullámzó uszályt viselte már Deukalion

